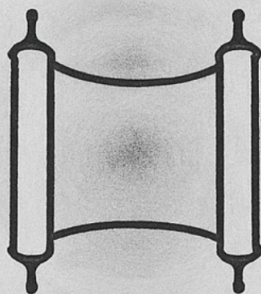

בס"ד

The Maharal Of Prauge

תפארת ישראל

Chapter 16

לע"נ

שְׁרָה מְרִים בֵּת אַבְרָהָם

Dedicated By:

משפחת ליטשקאווסקי

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

Introduction

This profound philosophical discourse by the Maharal of Prague seeks to provide irrefutable proofs that the **Torah is from Heaven** (תורה מן השמים). The Maharal, living in 16th-century Prague and widely regarded as one of Judaism's most profound thinkers, presents a sweeping argument built on metaphysics, human nature, Divine order, and rational necessity. Through a twelve-stage development of man (drawn from Sanhedrin 38b), followed by philosophical demonstration and theological reasoning, the Maharal shows that Torah must be Divine and not human invention. This ISPC unpacks that journey — from the creation of man, to the origin of the Torah, to the implications of Divine wisdom entering our world.

הוכחות שהתורה מן השמים

Proofs that the Torah is from Heaven

Men of investigative intellect, who follow their own reason — and these are the sages of the nations called philosophers — seek to be clever about reality and its structure, imagining they have grasped the truth.

אנשים חקרי לב, ההולכים אחר שכלם מעצמם, והם חכמי האומות הנקראים פילוסופים, רוצים להתחכם על המציאות ובסדר שלו, שידמו שעמדו על האמת.

But they erred and strayed far; they did not know and did not understand, they walk in darkness.

והם סכלו רחוקו, לא ידעו ולא יבינו, בחשכה יתהלכו.

For had they given heart to know, they would have acknowledged this root — the foundation that the Torah is from Heaven — and they would have emerged from their darkness and obscurity.

שאם היו נותנים לב לדעת, היו נותנים הודאה לשרש זה — יסוד תורה מן השמים, והיו יוצאים מאפליתם ומחשכותם.

For this essence — that the Torah is from Heaven — when a person removes the filthy, soiled garments and purifies his thought, he will then arrive at clarity with demonstrative proof that it is impossible except that the Torah is from Heaven.

כי עקר זה שהיא תורה מן השמים, פאשר האדם יפשט בגדים הצואים הרעות, ויטהר רעיונו, אזי יעמד על הברור במופת חותך, כי אי אפשר רק שהתורה מן השמים.

And behold, these very people — when they would investigate the existence of the First Cause — would bring demonstrative proof for the existence of the First Cause who arranges all things, based on the visible existence of the creations, their good order, and the uprightness of their function.

והנה אלו האנשים בעצמם, פאשר היו חוקרים על מציאות הסבה הראשונה, היו מביאים מופת חותך על מציאות המכה הראשונה מסדר ממונו הכל, במה שנתראה בנמצאים טוב סדרם וישר פעלם.

And all things that are visible to the eye — all are in wondrous wisdom, and such a thing cannot be by chance, for chance does not persist nor is it abundant.

וכל הדברים אשר נראו לעין, הכל בחכמה נפלאה. ודבר זה אי אפשר שיהיה במקרה, כי המקרה לא יתמיד ואינו הרבה.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

But when we see in all of existence such order and wisdom, they concluded by demonstrative proof that it is impossible except that it be from an Organizer who brings everything into being — He is the God who arranged everything with His wisdom and created everything with His understanding.

Now let us ask them: since they admit to two things — one, that all existence is ordered; and two, that it is not reasonable to say that the existence of the world and its good order came about by mere chance, for chance is not constant and not very abundant — and yet all of existence, with all its multitude, is ordered and stands consistently in its order — therefore the order of existence could not have occurred by chance.

Now let us ask them: if in the world there is murder, adultery, shame, and violence — can it be said that this is an upright, ordered reality? Clearly, this cannot be called order in uprightness.

And if one says the Torah is not from Heaven, but rather is from man's intellect and reason, and he grasps that murder and adultery are not appropriate in the world — it is clear that any wisdom and understanding which a person acquires on his own is a matter of chance: it is possible he will understand, or possible he will not, and remain in potential only.

For intellect, at the time of its creation and emergence, is in potential.

And after it is impossible to say that the world came to be by mere happenstance, and they themselves have already distanced from saying that the order of the world occurred by accident — therefore, according to their own words, it is impossible to say that immediately when God, blessed be He, created man, on the very day God created man, He arranged his actions.

And as our Sages of blessed memory expounded (Sanhedrin 56b) on the verse (Bereishis 2:16), "And the Lord God commanded the man," that immediately the man was commanded in the seven Noahide commandments, as will yet be explained.

אבל כִּשְׁאֵר נִרְאָה בְּכָל הַנִּמְצָאִים כָּלֵם הַסֵּדֶר וְהַחֲכָמָה, גָּזְרוּ בְּמוֹפֵת חוּתָּו שְׂאֵי אֶפְשָׁר שְׁלֹא יִהְיֶה זֶה רַק מִמְּסִדֵּר מְמַצִּיא הַכֹּל, הוּא הָאֵל אֲשֶׁר סִדֵּר הַכֹּל בְּחֻקְמָתוֹ, וּבָרָא הַכֹּל בְּתִבְיוֹנָתוֹ.

וּמַעֲתָה נִשְׁאָל לָהֶם, אַחֵר שֶׁהֵם מוֹדִים בְּשְׁנֵי דְבָרִים; הָאֶחָד – שֶׁכָּל הַמְּצִיאוֹת מְסֻדָּר. וְהַשֵּׁנִי – שְׂאֵין רָאוּי לִזְמַר שִׁיְהִי מְצִיאוֹת הָעוֹלָם וְטוֹב סִדְרוֹ בְּמִקְרָה קְרָה, כִּי הַמִּקְרָה אֵינוֹ תָמִיד וְאֵינוֹ רַב מְאֹד, וְכָל הַנִּמְצָאִים עִם רַבּוּתָם הֵם מְסֻדָּרִים וְעוֹמְדִים תָּמִיד בְּסֻדָּרָם; וּלְפִיכָךְ סִדֵּר הַנִּמְצָאִים אֵינוֹ בְּמִקְרָה קְרָה.

וְהִנֵּה נִשְׁאָל לָהֶם, אִם הִיא בְּעוֹלָם הַרְצִיחָה וְהִנָּאוֹף וְהַגָּאֵל וְהַחֲמָס, אִם הִיא זֶה מְצִיאוֹת יִשְׂרָאֵל מְסֻדָּר, הֲרִי הַדָּבָר הַזֶּה אֵי אֶפְשָׁר לִזְמַר שֶׁדָּבָר זֶה הוּא מְסֻדָּר בִּישׁוּר.

וְאִם נֹאמַר כִּי אֵין הַתּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם, רַק הוּא שְׁכָל הָאָדָם וּמִדְּעָתוֹ, וְהוּא מְשִׁיג שְׂאֵין רָאוּי שִׁיְהִי בְּעוֹלָם הַרְצִיחָה וְהִנָּאוֹף. הֲרִי הוּא מְבֹאֵר כִּי כָּל חֻקְמָה וְדַעַת אֲשֶׁר יִקְנֶה הָאָדָם מֵעֲצָמוֹ הוּא מִקְרָה קְרָה, שְׂאֶפְשָׁר שִׁישְׁכִּיל, אוֹ לֹא יִשְׁכִּיל, וְיִהְיֶה נִשְׁאָר בְּכֹחַ.

כִּי הַשְּׁכָל בְּעֵת בְּרִיאָתוֹ הוּא בְּכֹחַ.

וְאַחֲרֵי כֵי אֵי אֶפְשָׁר לִזְמַר שִׁיְהִי הָעוֹלָם רַק בְּמִקְרָה קְרָה, וּבְכָר הַרְחִיקוּ בְּעֲצָמָם לִזְמַר שִׁיְהִי מְדוּר הָעוֹלָם בְּמִקְרָה קְרָה, לְכֹן לְפִי דְבָרֵיהֶם בְּעֲצָמָם אֵי אֶפְשָׁר לִזְמַר רַק שֶׁמִּיד שֶׁבָּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הָאָדָם, וּבַיּוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם, סִדֵּר אֶת מַעֲשָׂיו.

וּכְמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (מְנַהֲרֵינוּ נו, א) עַל הַפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב, טז): "וַיֹּצֵא ה' אֱלֹהִים עַל הָאָדָם", שֶׁמִּיד נִצְטַנֵּה הָאָדָם בְּשִׁבְעַ מִצְוֹת בְּנֵי נֹחַ, כְּמוֹ שִׁיתְבָּאֵר עוֹד.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

And this matter is required by reason, in order that the order of this world should not be a matter of chance.

וְדָבָר זֶה מְחִיב הַשֶּׁכֶל, כִּדְי שִׁיְהִי סֵדֶר הָעוֹלָם הַזֶּה
לֹא בְמִקְרָה קָרָה

Therefore, the sages, who truly know the order of the world, arranged and determined that man was commanded by God, blessed be He, as will be further explained, that the order of the world should not depend on human intellect, which is subject to chance — whether he will understand or not.

לְכָד הַחֲכָמִים, הַיּוֹדְעִים סֵדוֹר הָעוֹלָם בְּאַמְתּוֹ, סִדְּרוּ
וְגִזְרוּ שֶׁנִּצְטַנֶּה הָאָדָם מִן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שִׁיְתְּבָאָר,
שֶׁלֹּא יִהְיֶה סֵדֶר הָעוֹלָם עַל־יְדֵי שֶׁכֶל הָאָדָם שֶׁהוּא
בְּמִקְרָה - אִם יִשְׁכִּיל אוֹ לֹא יִשְׁכִּיל

For reason is only in potential and not in actuality.

כִּי הַשֶּׁכֶל הוּא בְּכֹחַ וְלֹא בְּפִעֻלָּה

For it is not from the essence of man or from his creation that he will necessarily be intelligent.

כִּי אֵין מֵעֵצָם הָאָדָם וּמִבְרִיאָתוֹ שִׁיְהִי מְשֻׁכֵּל בְּוַדַּי

Also, it is possible that he will comprehend things contrary to what is correct.

גַּם אֶפְשָׁר שִׁיְשְׁכִּיל הַדְּבָרִים בְּחִלּוּף מֵהַ שֶׁהוּא

And they tell of one of their wise men, named Plato, who said that it would be fitting that all those who share a single craft should have wives in common, and that no one should have his own individual wife.

וְהָרִי סִפְּרוּ עַל אֶחָד מִחֲכָמֵיהֶם, שֶׁהָיָה נִקְרָא אֶפְּלָטוֹן,
שֶׁאָמַר כִּי הָיָה רָאוּי שֶׁכָּל אִשָּׁר הֵם בְּעֲלֵי מְלָאכָה אַחַת
שִׁיְהִי לָהֶם נָשִׁים בְּיַחַד, וְלֹא יִהְיֶה לְכָל אֶחָד אִשָּׁה
מִיַּחַד

For he followed an imagination that led him astray, toward something contrary to what is proper for all.

שֶׁהִלָּךְ אַחֵר הַדְּמִיוֹן שֶׁהָיָה מִטְעָה אוֹתוֹ, אֶל דְּבָר שֶׁהוּא
בְּחִלּוּף מֵהַ שֶׁהוּא אֵל הַכֹּל

And how is it fitting that the order of the world should rely on human reason, which errs?

וְאֵיךְ רָאוּי שִׁיְהִי נִסְמָךְ סֵדֶר הָעוֹלָם אֵל שֶׁכֶל הָאָדָם,
אִשָּׁר הוּא חוֹטֵא

And how is it possible that his actions — the foundational ones, meaning the rectification of his body — should be ordered with perfect structure by God, blessed be He, as we see that everything is arranged with wisdom, and yet the actions that are derived from human reason are not arranged from God, blessed be He?

וְאֵיךְ דְּבָר זֶה אֶפְשָׁר, שִׁיְהִיו מַעֲשָׂיו הַמְּבַעֲיִים דְּהִינּוּ
תְּקוּן גּוֹפּוֹ - מְסֻדָּר בְּתַכְלִית הַמְּדוּר מִן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
כְּאִשָּׁר נִרְאָה כִּי הַכֹּל מְסֻדָּר בְּחֲכָמָה, וְאֵלּוּ מַעֲשִׂים
שֶׁהֵם מֵצֵד הַשֶּׁכֶל לֹא יִהְיוּ מְסֻדָּרִים מִן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

Furthermore, this existence is possible from its own perspective, but is necessitated from its cause, for from the side of God, blessed be He, it is necessary and inevitable that it exist — for He decrees its existence.

וְעוֹד הַמְּצִיאוֹת הַזֶּה הוּא אֶפְשָׁרִי מֵצֵד עֲצָמוֹ, וְהוּא
מְחִיב מֵצֵד עֲלָתוֹ, כִּי מֵצֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא מְחִיב
וּמְכַרַח שִׁיְהִי נִמְצָא, שֶׁהוּא גּוֹזֵר מְצִיאוֹתוֹ

And since the existence of man is necessitated from God, blessed be He, if you say that this order is dependent on human intellect, then his existence would not be necessitated by the cause at all.

וּמֵאַחֵר כִּי מְצִיאוֹת הָאָדָם הוּא מְחִיב מִן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
וְאִם אָמַר אִימָר כִּי סֵדֶר הַזֶּה הוּא נִמְשָׁךְ אֵל שֶׁכֶל
הָאָדָם, הָיָה מְצִיאוֹת אֵינּוּ מְחִיב מֵצֵד הָעֲלָה כָּלֵל

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

For its order would follow human intellect, which is a possibility, and certainly, if there is no order to its existence, its existence is nullified.

Therefore, it is only possible that man be ordered by God, blessed be He, entirely from the side of the cause.

For how is it possible that the world is necessitated from the cause in its existence, and yet in its order — which requires arrangement — it is not necessitated from the cause?

And this necessarily dictates a compelling decree: that man is commanded by the Cause, and through this he is ordered from his Cause — in both his existence and his order, as is proper.

Second proof: All things that God, blessed be He, created — everything is in perfection, and there is nothing lacking in the world.

And this matter is testified to by the senses, as we investigate all existing things — they are complete according to what they are.

And as our Sages of blessed memory also said (Rosh Hashanah 11a): “All the works of Creation were created in their full form, in their full stature.”

And this is not the place to elaborate on that. Also, it is agreed upon by all — even the wise men of the nations admit to this.

And when we investigate the nature of perfection, we find that perfection is defined as having no addition or deficiency at all.

For if there is an addition, it would not be perfection. And similarly, if there were a deficiency, it would not be complete.

And man is lacking, for the greatness of man lies in his intellect, and from this perspective man is lacking, for he lacks intellect.

And even if there are individuals who possess intellect, nevertheless this is not true perfection, for man was created with only potential for intellect.

And even if he brings his intellect into actuality, still there is no perfection here, for he always remains in potential for further development, and thus there is no total perfection.

שהרי סדר נשלו נמשך אל שכל האדם, שהוא אפשר, ובדאי אם אין סדר למציאותו, הרי מציאותו בטל.

לפיכך אי אפשר רק שיהיה האדם מסדר מן השם יתברך לגמרי מצד העלה.

כי איך אפשר שיהיה העולם מחיב מצד העלה מצד המציאות שלו, ומצד סדרו - שהוא צריך אל הסדר - אינו מחיב מצד העלה.

ודבר זה מחיב בגזירה מחיבת שיהיה האדם מצוה מן העלה, ובזה הוא מסדר מצד עלתו במציאותו ובסדרו באשר ראוי.

מופת שני; כי כל הדברים אשר ברואם השם יתברך הכל הוא בשלמות, ולא נמצא דבר חסר בעולם.

ודבר זה מעיד עליו החוש באשר אנו חוקרין על כל נמצאים שהם שלמים לפי מה שהם.

וכמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה גם-כן (ראש השנה יא, א): כל מעשה בראשית בצביונם נבראו, בקומתו נבראו.

ואין ענין מקום זה לבאר. גם הוא מסכים מפי הכל, אף חכמי האומות מודים בזה.

וכאשר אנו חוקרין על גדר השלמה, הנה ענין השלמה שאין בו תוספת וחסרון כלל.

שאם יש בו תוספת, לא היה זה שלמות. וכן אם היה בו חסרון, הרי אינו שלם.

והאדם הזה הוא חסר, כי מעלת האדם מצר השכל, ומצד הזה האדם חסר, שהוא חסר השכל.

ואף אם ימצאו פרטיים שהם בעלי שכל, מכל מקום אין בדבר זה השלמה כלל. כי האדם נברא בכח על השכל,

ואף אם הוציא שכלו אל הפעל עדיו אין כאן שלמות, כי תמיד הוא עוד בכח יותר לצאת אל הפעל, ואין כאן השלמה כלל.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

For perfection is when there is nothing more to add, and such a thing is not found in man, for he can always add to his intellect.

כי השלמה הוא פאָשר אין פאן תוספת, ודבר זה אינו באדם, כי תמיד אפֿשר לו להוסיף על השכל.

And all other creations do possess completion.

והרי כל הנבראים יש להם השלמה

However, when God, blessed be He, gave the world the Torah — this was the completion of intellect entirely.

אמנם פאָשר נתן השם יתברך לעולם התורה, דבר זה השלמת השכל לגמרי

And even though man does not grasp the entire Torah, nevertheless man has perfection in this regard — that he was given the Torah, in which is everything — and he possesses completion.

ואף כי האדם אינו משיג כל התורה, מכל מקום יש לאדם השלמה בצד הנה שניתן לו התורה שבה הכל, ויש לו השלמה

As our Sages said (Avos 5:24), “Turn it over, for everything is in it.”

'.כמו שאמרו (אבות ה, כד): הפך בה דכלה בה

And this matter, that a person brings out his perfection into actuality through constant pursuit of wisdom — this is not the essential thing, for that is not total completion.

ודבר זה שמוציא האדם שלמותו אל הפעל תמיד להתחכם, דבר זה אינו עקר, כי אין זה השלמת הכל.

Only what was given — the Torah — to the collective of Israel: this is the total completion of the whole.

רק מה שניתן התורה לכלל ישראל, דבר זה הוא השלמת הכלל

And what one person comprehends in the Torah — this one much, that one little — this is not surprising.

ומה שהאדם משיג בתורה, שזה משיג הרבה, וזה מעט, אין זה חדוש

For even among other existing things, even though they all belong to one species, there are differences in matters that do not pertain to their essence — one is large, one small; this one is strong, this one weak.

כי אף בשאר הנמצאים אף שהם כלם מין אחד, יש בהם שנוי בדבר שאינו מגיע לעצמם, שזה גדול וזה קטן, לזה יש כח גדול, וזה אינו בעל כח

But they are equal in that which pertains to their essence, and there is no variation among them.

אבל הם שווים בדבר שמגיע לעצמו, ואין בהם שנוי

Likewise, the Torah was given to the collective together — and it is one unified perfection in the collective, without addition and without lack.

וכן נתן התורה אל הכלל ביחד, והוא השלמה אחת בכלל, מבלי תוספת ומבלי חסרון

Therefore, it is only possible to say there is one single completion which applies to the collective — as it is written (Bamidbar 15:29), “One Torah.”

לכך אי אפשר לומר רק השלמה אחת שיש אל, "הכלל, וידקתיב (במדבר טו, כט): "תורה אחת

And this is the perfection of the species — until all is equal, as it is written (ibid.), “One Torah shall there be for you,” etc.

ודבר זה השלמת המין עד שיהיה הכל שווה, וידקתיב (שם): "תורה אחת יהיה לכם" וגו'

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

And because of this, the Torah was given in the wilderness (Shemos 19:2), which is a place of ownerlessness, so that the Torah would be the perfection of the human species in general.

ומפני זה נתנה התורה במדבר (שמות יט, ב), שהוא מקום הקדר, שתהיה התורה השלמת מין האנושי בכלל.

And although the nations did not want to receive the Torah (Avodah Zarah 2b), that is only from the side of the recipients.

ועם כי לא היו האומות רוצים לקבל את התורה (עבודה זרה ב ב), דבר זה הוא מצד המקבל בלבד.

And this necessitates that the Torah is from Heaven — until there will be one universal intellectual perfection for the species as a whole.

ודבר זה מחייב התורה מן השמים, עד שיהא השלמה אחת שכלית אל המין בכלל.

For if the Torah were not from Heaven, perfection would be individual for each person — and everything would depend on his own intellect — and that is impossible, as we have already said.

ואם לא היתה תורה מן השמים, היתה השלמה מיוחדת לכל פרטי ופרטי, והכל לפי השכל שלו, ודבר זה אי אפשר, כמו שאמרנו.

And on account of this distinction, they instituted the blessing on the Torah.

ועל חלוק זה תקנו הברכה על התורה.

For the first blessing: “Who sanctified us with His commandments and commanded us to engage in Torah study” (Berachos 11b).

כי ברכה ראשונה: אשר קדשנו במצוותיו וצוונו לעסוק (בתורה) (ברכות יא, ב).

And this blessing is like other blessings over commandments — that one blesses over the mitzvos.

וברכה זאת היא כמו שאר ברכות המצוות, שמברך על המצוות.

And likewise, one who engages in Torah study is performing a mitzvah, and he blesses upon it.

וגם זה שעוסק בתורה מצוה עושה, ומברך עליו.

But this blessing alone is not sufficient — because God, blessed be He, is the One who brings the intellect of man into actuality.

ומפני כי אין די בברכה זו, כי השם יתברך הוא שמוציא שכל האדם אל הפעל.

And this is unlike other mitzvos, which a person performs on his own — but Torah: God, blessed be He, is the One who brings out the intellect of man into actuality; and this does not come from man himself.

ואין דומה זה לשאר מצוה שהאדם עושה מעצמו, אבל התורה - השם יתברך הוא המוציא שכל האדם אל הפעל, ואין זה לאדם מעצמו.

Therefore, one must bless: “Blessed is He who teaches Torah to His people Israel” (ibid.).

לכך יש לו לברך: ברוך המלמד תורה לעמו ישראל' (שם)),

And this corresponds to the idea that God, blessed be He, brings forth the intellect of man into actuality and teaches Torah to His people Israel.

וזה כנגד שהשם יתברך מוציא שכל האדם אל הפעל ומלמד תורה לעמו ישראל.

And so is implied by the expression “המלמד” — which implies present-tense, that He is currently teaching Torah to His people and bringing the intellect into actuality.

וכך מוכח לשון המלמד, דמשמע לשון הווה. ודבר זה כי עתה מלמד תורה לעמו, ומוציא שכל האדם אל הפעל.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

And since this matter is not just that He brings out the intellect of the individual into actuality, and it does not mention the completion of the collective — and this must necessarily be — therefore they instituted a third blessing:

“Who chose us from among all the nations and gave us His Torah. Blessed are You, Hashem, Giver of the Torah” (ibid.).

And this is because God, blessed be He, completed the collective through the Torah that He gave at Mount Sinai.

And they said (Shevuos 39a), even future generations who are yet to stand were included — and all this is because the Torah is the completion of the collective, for it cannot be otherwise.

And we elaborated on this elsewhere. And this is a clear, demonstrative proof that admits no doubt to one who possesses wisdom.

A third proof — and it is a clear proof of the obligation of Torah from Heaven — is this: “The beginning of the dust of the world” (Mishlei 8:26) refers to man, and for his sake, everything was created.

And it is necessary that man — who is the head of the lower beings — be ordered under the authority of God, blessed be He, who is the Cause of all.

For if not, man would be an independent entity, removed from God, blessed be He — he would be the head among the lower beings, just as God, blessed be He, is the God of the upper beings.

Rather, you must say that the way man receives the decree of the Supreme is through the Torah from Heaven, which becomes a yoke upon man — and through it he is ordered under the domain of the Cause, concerning what he must do and what he must not do.

For man is unique among all existents, for he has volitional free will to do as he chooses.

And he is not like the upper beings, who perform the will of their Creator without change or variation — rather, they remain fixed in the form in which they were created.

ומפני כי דבר זה אינו רק מה שמוציא שכל האדם הפרטי אל הפעל, ולא הזכיר השלמת הכלל. ודבר זה מחייב ומקרח להיות, כמו שהתבאר. ולכך תקנו ברכה שלישית:

אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, ברוך (אתה ה' נותן התורה) (שם).

וזהו מפני שהשם יתברך השלים את הכלל בתורה שנתן השם יתברך על הר סיני.

ואמרו (שבועות לט, א) כי אף הדורות שעתידים לעמוד. וכל זה מפני כי התורה היא השלמת הכלל, כי אי אפשר זולת זה.

והארכנו בזה במקום אחר. ודבר זה הוא מופת חותם ברור שאין לספק בו מי שיש בו חכמה.

מופת שלישית, והוא מופת ברור חיוב תורה מן השמים. וזה כי "ראש עפרות תבל" (משלי ח, כו) הוא האדם, ובשכילו נברא הכל.

וצריך שיהיה האדם, שהוא ראש בתחתונים, מסדר תחת השם יתברך, שהוא עלת הכל.

שאם לא כן, יהיה האדם בפני עצמו מסלק מן השם יתברך; הוא ראש בתחתונים, כמו השם יתברך שהוא אלוה בעליונים.

רק שצריך אתה לומר בזה שמקבל האדם גזרת העלה — היא התורה מן השמים, שהוא לעל על האדם, ובה הוא מסדר תחת רשות העלה מה שיעשה ומה שלא יעשה.

כי האדם מיחד מכל הנמצאים שהוא בעל בחירה רצונית לעשות מה שירצה.

ואינו כמו העליונים, שהם עושים רצון קוניהם בלא שנוי וחלוף כלל, רק עומדים על מתכנתם אשר נבראו.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

Except for man — who possesses volitional free will to act.

וזולת האדם, אשר הוא בעל בחירה רצונית לעשות.

And therefore, if his actions were not commanded, then he would be a distinct division among the lower beings — for he would have jurisdiction over himself, and he would not be bound or ordered under his Cause.

ולכך אם לא היה מצוה במעשיו, היה הוא חלוק בתחתונים, כי היה רשות לעצמו, ולא היה לו קשור ונסדר בעלתו.

And such a thing is impossible — that man be separate from the Cause and be under his own authority.

ודבר זה אי אפשר שיהיה האדם נבדל מן העלה ויהיה ברשות עצמו.

And perhaps it might be said: man and all existents are under the authority of the Cause inasmuch as He can do with them as He wills — to kill or to give life — and in this way, man is under the authority of the Supreme.

ובאולי יאמר כי האדם וכל הנמצאים תחת רשות העלה מעד שיכול לעשות בהם כרצונו, להמית ולהחיות, ובדבר זה האדם תחת רשות העלה.

This cannot be said at all. For if man is under God's authority only in that He can kill or harm him, that is not because man is rational. All creatures share in this.

דבר זה אין לומר כלל; כי אם האדם תחת רשות השם יתברך מה שיש בידו להמיתו ולהפסידו, אין זה מצד במה שהאדם הוא שכלי. כי כל הנבראים משתפין בזה.

But in that man is a rational being, from this angle he ought to be under the Supreme authority.

אבל במה שהוא אדם שכלי, מצד הזה ראוי שיהיה תחת רשות העלה.

And it is only possible when He gave him the Torah — that through the Torah, man as a rational being is under the Supreme authority, who commanded upon him that his conduct in this matter should be directed.

ואי אפשר שיהיה זה רק באשר נתן לו התורה. שעל-ידי התורה האדם במה שהוא שכלי תחת רשות העלה, אשר צוה עליו שיהיה הנהגה שלו בענין זה.

If not, then man — precisely in what makes him unique, being rational — is not under the Supreme's authority, only in what he shares with other creatures, not in what makes him distinct.

ואם לא כן, אין האדם - במה שהוא מיוחד בעל שכל - תחת רשות העלה, רק שהוא תחת העלה במה שהוא משתף עם שאר התחתונים, לא במה שהוא מיוחד מבין שאר הנמצאים.

Therefore, when he is thirteen years old — then man is a being with intellect and knowledge, and is a moral agent — he is commanded (Avos 5:21), and is then under the Supreme's authority in this regard.

ולכך באשר הוא בן שלש עשרה שנה, שאז האדם בעל שכל ודעת והוא בעל מעשים, נצטוה (אבות ה, כא), והוא תחת רשות העלה מצד זה.

And perhaps one might say: still, man has free will to do as he desires — this is not a question, because that stems from the inclination within him.

ובאולי יאמר עם כל זה, הרי הבחירה היא באדם לעשות רצונו באשר ירצה. אין זה שאלה, כי דבר זה מצד היצר שבו.

And we have already said that his body — where his inclination lies — is under the Supreme to kill or damage, and in this, all creatures are alike.

ובכך אמרנו כי גופו - שבו יצרו - הוא תחת העלה להמיתו ולהפסידו, ובזה משתפין כל הנבראים.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

But that he is under the Supreme in that he is rational — this cannot be said unless the Supreme decreed commandments upon man.

Therefore, aside from the fact that the Torah is from Heaven and is stated in the Torah and by the prophets, the sages explained with their wisdom to all people that the Torah is from Heaven with demonstrative proof — as will be explained shortly — and these are the words we have said.

And if one says: even without the giving of the Torah from Heaven, man is under the Supreme authority because he recognizes God through his intellect and accepts His divinity — that cannot be called being under God's authority, since he accepts by his own volition, unless the Supreme decrees it upon him.

And this is the essence of what our Sages of blessed memory said (Shabbos 88a): that God held the mountain over them like a barrel and said, “If you accept the Torah, fine. But if not — there shall be your burial.”

Why was this necessary? They had already said “We will do and we will hear.” But as will be explained, it was not fitting that acceptance of the Torah should come from man himself — for in that case, he would not be fully under the Supreme authority.

And man, by virtue of his intellect, is worthy to be under the Supreme — until the world becomes entirely one. And this is only possible through decree and compulsion.

And this is a clear proof for Torah from Heaven — for it cannot be otherwise — for through this, man is ordered under the Supreme Cause, and this is the entire concept of the giving of the Torah, as will be explained.

And therefore they said in the chapter (Nigmar HaDin) [Echad Dinei Mamonot] (Sanhedrin 38b): Rabbi Acha said: Twelve hours comprise the day. In the first hour—He gathered his dust. In the second—he became a lifeless form. In the third—his limbs were extended. In the fourth—a soul was cast into him. In

אָבֵל מֵהָאֵלֹהִים תַּחַת רְשׁוּת הָעֵלֶה מֵעַד שֶׁהוּא אָדָם שְׂכָלִי, אִי אֶפְשָׁר לומר כֵּן רַק מֵעַד שֶׁגָּזַר עַל הָאָדָם גְּזֵרַת מִצְוֹתָיו.

וּלְפִיכֵן מְלֻכָּד כִּי הַתּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם הוּא מִבְּאֵר בַּתּוֹרָה, וְעַל־יְדֵי הַנְּבִיאִים, בָּאֵרוּ חֻקִּים בְּחֻקֵּימָתָם לְכָל בָּאֵי עוֹלָם כִּי הַתּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם בְּמוֹפֵת חוּתֵהּ, כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר בְּסִמּוּךְ, וְהֵם דְּבָרִים אֲשֶׁר אִמְרָנוּ.

וְאִם יֹאמַר, כִּי אִף בְּלֹא נְתִינַת תּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הָרִי הָאָדָם תַּחַת רְשׁוּת הָעֵלֶה מִצָּר שֶׁהָאָדָם מְכִיר אֶת הָאֱלֹהִים בְּשִׁכְלוֹ, וּמִקְבֵּל אֱלֹהֵיחוֹ. לֹא נִקְרָא דְּבָר זֶה שֶׁהוּא תַּחַת רְשׁוּת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּאֲשֶׁר הָאָדָם מִקְבֵּל מֵעֲצָמוֹ, אִם לֹא שֶׁגָּזַר עָלָיו הָעֵלֶה.

וְזֶהוּ עֵקֶר הַפְּרוּשׁ מֵהָאִמְרוֹ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָהּ (שְׁבַת פ"ח, א) שֶׁכָּפַה עָלֵיהֶם הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ הֵר בְּגִיגִית, וְאִמְרָ לָהֶם: אִם אַתֶּם מִקְבְּלִים הַתּוֹרָה מוֹטָב, וְאִם לֹא – שָׁם תִּהְיֶה קְבוּרַתְכֶם.

וְלִמָּה הִצָּר, הָרִי כְּבֹד קִדְמוֹ נִעְשָׂה לְנִשְׁמָה, וְכִמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר עוֹד דְּבָר זֶה. אָבֵל אֵין רְאוּי שִׁיְהִיָּה קְבִלַת הַתּוֹרָה מֵעֲצָמוֹ שֶׁל אָדָם, שֶׁבְּזֶה לֹא הָיָה לְגַמְרֵי תַּחַת רְשׁוּת הָעֵלֶה.

וְהָאָדָם הַזֶּה רְאוּי מִצָּד שִׁכְלוֹ שִׁיְהִיָּה תַּחַת רְשׁוּת הָעֵלֶה, עַד שִׁיְהִיָּה הָעוֹלָם אֶחָד לְגַמְרֵי. וְאִי אֶפְשָׁר שִׁיְהִיָּה זֶה רַק בְּגִזְרָה וּבְהִכָּרָת.

וְדָבָר זֶה הוּא מוֹפֵת בְּרוּר לַתּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם, שֶׁאִי אֶפְשָׁר בְּלֹא זֶה. כִּי עַל־יְדֵי־זֶה הָאָדָם הוּא מְסַדֵּר תַּחַת הָעֵלֶה, וְעַל דְּבָר זֶה סוֹכֵב כָּל נְתִינַת הַתּוֹרָה, וְכִמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר.

וּלְכֹד אִמְרוּ בְּפֶרֶק (נִגְמַר הַדִּין) [אֶחָד דִּינֵי מְמוֹנוֹת] (סִנְהֶדְרִין ל"ח, ב): אָמַר רַבִּי אַחָא: שְׁתֵּים עָשָׂר שָׁעוֹת הָרִי יוֹם; שָׁעָה רִאשׁוֹנָה – הִצָּבַר עֲפָרוֹ. שְׁנִיָּה – נִעְשָׂה גֵלֶם. שְׁלִישִׁית – נִמְתָּחוּ אֵיבָרָיו. רְבִיעִית – נִזְרָקָה בּוֹ נִשְׁמָה. חֲמִישִׁית – עָמַד עַל רַגְלָיו. שְׁשִׁית – קָרָא שְׁמוֹת...

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

the fifth—he stood on his feet. In the sixth—he named [the creatures].

In the seventh—a mate was brought to him. In the eighth—they ascended to the bed as two and descended as four. In the ninth—he was commanded. In the tenth—he sinned. In the eleventh—he was judged. In the twelfth—he was banished and went on his way, as it is said (Tehillim 49:13): “Man in his glory does not lodge; he is likened to the silenced animals,” until here.

שביעית – נודו ונה לו חנה .
שמינית – עלו למטה שנים וירדו ארבעה. תשיעית
– נצטנה. עשירית – סרח. אחת עשרה – נדון. שתים
עשרה – נטרד ונהלך לו, שנאמר (תהלים מט, יג):
"אדם ביקר כל יליו נמשל כבהמות נדמו", עד כאן.

[NOTE Summary

The Maharal establishes powerful logical and metaphysical proofs that the Torah must be Divine in origin—מן השמים. Through a careful analysis of the blessings over Torah, he shows that Torah is not merely a human intellectual pursuit or ethical system but a Divinely bestowed force that actualizes human intellect and connects the individual and the collective to the Divine source.

The first blessing ("לעסוק בתורה") treats Torah like a mitzvah. But the second ("המלמד תורה לעמו ישראל") acknowledges that Hashem is actively teaching Torah to His people in the present tense—He draws out human intelligence and makes true understanding possible. This concept separates Torah from all other commandments, as in Torah the human intellect is activated *through* a Divine process, not human initiative alone.

To reflect the universal impact of Torah, a third blessing is required: "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו." This emphasizes that Torah was given to *all* Israel and includes all generations. Torah is thus the completion of the *klal*—the collective—at Mount Sinai. This multi-layered structure of the blessings reflects a layered proof: (1) Torah is a commandment, (2) Torah is Divinely taught, and (3) Torah perfects the national soul of Israel.

He then moves to a *mofet*—a decisive proof—demonstrating the necessity of Torah from heaven based on the unique nature of mankind. Man alone is endowed with *bechirah chofshit* (free will). If such a being were not given a Divine framework of command and structure, he would become a lawless creature severed from his Creator. Just as Hashem rules the heavens, man must live under Torah to be aligned under Divine authority on earth. Without Torah from heaven, man becomes a contradiction: a creature of will without guidance—worse than the angels or the beasts.

In support of this, the Gemara in Sanhedrin (38b) outlines the twelve-hour creation of Adam. Within a single day, man is formed, stands, names, marries, sins, is judged, and expelled. The drama of man's origin highlights how precarious and elevated his station is: from dust to fall in just twelve hours. Only Torah can give permanence and direction to this volatile greatness.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

Practical Takeaway

Don't treat Torah as merely a religious subject to study or a tradition to preserve. Recognize it as the Divine system that allows your mind to function in truth. Learning Torah is not just learning—it is entering into partnership with Hashem, who *teaches* and *activates* intellect through His will. Every time you learn, you are experiencing a moment of *heaven touching earth*, aligning your free will under the Divine structure. This awareness brings kavod and depth to even the simplest pasuk or sugya.

Chassidic Story

In 1580s Prague, a skeptical nobleman once challenged the Maharal: "If your Torah is Divine, why do its laws depend on human understanding—debate, logic, dispute?"

The Maharal answered him not with philosophy but action. He brought the nobleman into his study and opened a Gemara. "Read," he said. The nobleman fumbled. "I can't—it's too complex, too encoded."

The Maharal replied: "Exactly. Human logic alone cannot begin the process. But when a Jew sits to learn, Hashem *unlocks* his intellect from within. The *melamed Torah* is not the rabbi. It is Hashem. And that is why the same Jew who fumbles in math can see the light of Torah."

Years later, that same nobleman—now an old man—would send books to the Maharal's yeshiva, saying, "For the students whose wisdom is not theirs, but Heaven's."

(Source: Oral tradition recorded by Rav Shlomo Schreiber in *Otzros HaMaharal*)

END NOTE]

Came to explain the existence of man and his essence: to say that man is everything.

בא לבאר מציאות האדם ומהותו, לומר שהאדם הוא הכל.

And therefore, had his creation not been across twelve hours, which are the entire day—since the day is existence and the night is absence, as has been explained many times—then man would be only a part and portion.

ולפיכך אלו לא הנה בריאתו כל שנים עשר שעות, שהם כל היום, שהיום הוא המציאות, ולילה הוא העדר, כמו שהתבאר פעמים הרבה, לא הנה האדם רק חלק ומקצת.

But this cannot be, for man is the entirety.

ודבר זה אינו, כי האדם הוא הכל.

And because of this, his creation extended across the entire day, which is the entirety of existence.

ומפני זה הנה נמשך בריאתו אל כל היום, שהוא כל המציאות.

And the absence that is attached to man—which it is impossible for absence not to be attached to him—this matter corresponds to night, which is the absence of light, which is the essence of existence, as we explained elsewhere.

וההעדר שדבק באדם, שאי אפשר שלא יהיה העדר דבק בו, ודבר זה הוא נגד הלילה, שהוא העדר האור, שהוא עקר המציאות, כמו שבארנו זה במקום אחר.

And he said: First hour—he gathered his dust.

ואמר: שעה ראשונה – הצבר עפרו.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

And this is because every matter has material prepared to receive the form, for not all material is prepared to receive.	וְזֶה כִּי כָל דָּבָר יֵשׁ לוֹ חֶמֶר מוּכָן לְקַבֵּל הַצּוּרָה, כִּי אֵין כָּל חֶמֶר מוּכָן לְקַבֵּל.
And behold, the first stage was that it had material prepared.	וַהֲנִה הַמַּדְרָגָה הָרִאשׁוֹנָה הָיָה לוֹ חֶמֶר מוּכָן.
And this is what he said: First hour—he gathered his dust.	'וְזֶה שֶׁאָמַר: שָׁעָה רִאשׁוֹנָה - הִצְבֵּר עָפָרוֹ.
Because piling up the dust is the preparation of the matter to receive what one wishes to do.	כִּי הַגּוֹבֵר הַעֲפָר הוּא הַמְכִּין הַדָּבָר לְקַבֵּל מִה שֶׁיִּרְצֶה לַעֲשׂוֹת.
Second hour—became a formless mass.	שָׁעָה שְׁנִיָּה - נַעֲשְׂהָ וּלֹם.
That is, the second stage it had was that the material received blending. And this is the second stage.	כְּרוּשׁ, הַמַּדְרָגָה הַשְּׁנִיָּה שֶׁיֵּשׁ לוֹ, שֶׁקַּבֵּל הַחֶמֶר הַתְמוּגוֹת, וְזֶהוּ מַדְרָגָה שְׁנִיָּה.
And therefore he said it became a formless mass—meaning the blending that the dust received, and it became a mixture.	וּלְפִיכֹף אָמַר שֶׁנַּעֲשְׂהָ גֵלִם, רוּצָה לוֹמַר הַהִתְמוּגוֹת שֶׁקַּבֵּל הַעֲפָר, וְהָיָה מִרְכָּב.
Third hour—his limbs were extended.	שֶׁשָּׁעָה שְׁלִישִׁית - נִמְתְּחוּ אַבְרָיו.
Because after the mixture, is the growing, which is the extension of development.	כִּי אַחֵר הַמִּרְכָּב, הוּא הַצּוּמָח, הוּא הַתְּפִשְׁטוֹת הַגְּדוּל.
And this is what he said: his limbs were extended—it is the power of growth and development.	וְזֶה שֶׁאָמַר: נִמְתְּחוּ אַבְרָיו - הוּא כֹחַ הַגְּדוּל וְהַצּוּמָח.
Fourth hour—soul was cast into him. This is the life-force.	שָׁעָה רְבִיעִית - נִנְרָקָה בּוֹ נִשְׁמָה - הוּא הַחַיּוּנִי.
He stood upon his feet — this is the fifth level. For these levels: the first, the stage of the unformed mass, is found in inanimate matter. The vegetative is found in what grows — anything that has growth. And the living vitality is found in animals. But this — standing upon two feet — is found only in man.	חֲמִישִׁית - עָמַד עַל רַגְלָיו. דָּבָר זֶה הַמַּדְרָגָה הַחֲמִישִׁית. כִּי אֵלוֹ הַמַּדְרָגוֹת; הָאֶחָד מַדְרָגַת הַגֵּלִם הוּא שֶׁתְּמָצָא בְּדוֹמִים. וְהַצּוּמָח - תְּמָצָא בְּצוּמָח, בְּכָל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ צִמְיָה. וְהַחַיּוּנִי - תְּמָצָא בְּבַעַל חַי. אָבָל דָּבָר זֶה שֶׁעָמַד עַל רַגְלָיו לֹא תְּמָצָא רַק בָּאָדָם.
For all other creatures walk bent over, their faces turned downward. But man walks upright, because he is the king of the lower beings — and a king should walk erect. Among the lower beings, there is none above man.	כִּי כָל הַנְּבִרָאִים כָּלֵם הוֹלְכִים כְּפּוֹפִים, פְּנֵיהֶם יוֹרֵד לַמַּטָּה. אָבָל הָאָדָם הוֹלֵךְ קוֹמָם, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֶלֶךְ הַנְּמָצָאִים הַתַּתְּחוּנִים, וְהַמֶּלֶךְ רָאוּי שֶׁיִּהְיֶה הוֹלֵךְ בְּזָקִיפָה, וּבַתְּחוּנִים אֵין עַל הָאָדָם.
Therefore all animals go bent over — like a servant bowed before a king — while man alone stands erect. There is more wondrous meaning to the form of his upright stature, and all this is hinted in what they said: “Beloved is man who was created in the image of God” (Avos 3:14). It is further explained in the work <i>Derech HaChaim</i> — see there.	וּלְפִיכֹף כָּל בַּעֲלֵי חַיִּים הוֹלְכִים כְּפּוֹפִים, כְּמוֹ הָעֶבֶד שֶׁהוּא כְּפוּף מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ, וְאָדָם בְּלִבָּד הוּא עוֹמֵד בְּזָקִיפָה. וַיֵּשׁ בְּזֶה עוֹד דְּבָרִים מְפִלְאִים בְּצוּרָתוֹ שֶׁהִיא זְכוּרָה, וְהַכֹּל נִרְמָז בָּמָה שֶׁאָמְרוּ (אָבוֹת ג', יד): חָבִיב הָאָדָם שֶׁנִּבְרָא בְּצֶלֶם אֱלֹהִים. וְנִתְבָּאֵר בְּחִבּוּר דֶּרֶךְ הַחַיִּים, עֵין שָׁם.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

The general principle is: walking upright is unique to man due to his superiority over animals.

(6) He called names — this is a higher level: the intellect that he acquired. For naming reflects wisdom and knowledge that Hashem gave him to name things. Without doubt, this intellect is an added level.

(7) A spouse was joined to him — this is a higher added level, that man has a partner, completing him so that he becomes a complete human. For they said (Yevamos 63a): “Any Jew who has no wife is not a [complete] man.”

This is not the place to elaborate, but it is clear that a Jewish man is not considered a complete human without a wife.

(8) They ascended to the bed as two and descended as four — this is procreation. This is undoubtedly an added level for man.

For a person is individual by himself. But to have offspring — to create many from himself without limit — makes him more than individual: he becomes collective. This is a higher level, that man becomes a general being.

(9) He was commanded — after he had completed all these levels, he was commanded by Hashem with seven commandments.

For we already explained above that man is distinguished through his actions, which purify his soul. And if he were not given decrees by Hashem, he would exist unto himself — with no divine sovereignty over him — which would imply, Heaven forbid, that he is god.

Therefore, in the creation — where man is the head of the lower world — he must accept decrees from the Higher One. Through this, he is not his own master, and thus he was commanded in seven mitzvos.

כָּלֵל הַדְּבָר, כִּי מֵה שֶׁהוֹלֵךְ בְּקוֹמָה יְקוּפָה, הוּא מִיָּחִיד לְאָדָם לְמַעַלְתּוֹ יוֹתֵר עַל בְּעָלֵי חַיִּים.

שְׁעָה שְׂשִׁית – קָרָא שְׁמוֹת. דְּבָר זֶה מִדְּרָגָה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה, וְהוּא הַשִּׁכֵּל שֶׁקָּנָה. כִּי קָרִיאַת הַשְּׁמוֹת מוֹרָה זֶה עַל הַחֻקִּים וְדַעַת שֶׁנָּתַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בּוֹ לְקָרָא שְׁמוֹת. וְאִין סָפֵק כִּי הַשִּׁכֵּל הַזֶּה מִדְּרָגָה נוֹסֶפֶת.

שְׁבִיעִית – נִזְדוֹנָה לוֹ חֵנָּה. דְּבָר זֶה מִדְּרָגָה יוֹתֵר נוֹסֶפֶת מֵה שִׁישׁ לְאָדָם זְוִיג, וְהוּא הַשְּׁלֵמָתוֹ, עַד שֶׁהוּא אָדָם לְגַמְרִי. שָׂכַד אָמְרוּ (יְבָמוֹת סג, א): כָּל יִשְׂרָאֵל שְׂאִין לוֹ אִשָּׁה – אֵינוֹ אָדָם.

וְדָבָר זֶה אִין פֶּאן מְקוֹמוֹ, אָכֵל הַדְּבָר הוּא בְּרוּר, כִּי אִין הָאָדָם יִשְׂרָאֵלִי נִחְשָׁב אָדָם שְׁלֵם בְּלֹא אִשָּׁה.

שְׁעָה שְׁמִינִית – עָלוּ לַמִּטָּה שְׁנַיִם וְיָרְדוּ אַרְבָּעָה – הוּא פְּרִיָּה וְרִבְיָה. שְׁדָּבָר זֶה בְּאִין סָפֵק מִדְּרָגָה נוֹסֶפֶת לְאָדָם.

כִּי הָאָדָם הוּא פְּרָטִי בְּעֶצְמוֹ בְּלִבְדּוֹ, וּמֵה שִׁישׁ בּוֹ הַתּוֹלָדָה וּפְרִיָּה וְרִבְיָה – אֵינוֹ נִחְשָׁב פְּרָטִי, שֶׁהָרִי בְּכַחוֹ הָרִבּוּי בְּלִי גְבוּל, וּמִזֶּה הֵצֵא – אֵינוֹ פְּרָטִי. וְדָבָר זֶה הוּא מִדְּרָגָה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה, מֵה שֶׁהָאָדָם כָּלְלִי.

שְׁעָה תְּשִׁיעִית – נִצְטוּה. אַחֵר שֶׁהַשְּׁלִים בְּכָל, נִצְטוּה מִן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשִׁבְעַת מִצְוֹת.

כִּי כְּבֵר אֲמַרְנוּ – כִּי נִצְטוּה הָאָדָם וְנִתְיַחַד בְּמַעֲשֵׁים שֶׁהֵם צְרוּפֵי נִפְשׁוֹ, כְּמוֹ שֶׁהִתְבָּאָר לְמַעַלָּה. וְעוֹד, אִם הָיָה בְּלֹא גִזְרָה מִן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ – הָיָה הָאָדָם לְעֶצְמוֹ, וְלֹא הָיָה עָלָיו עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְהָיָה הוּא אֱלֹהֵי חֹס וְשָׁלוֹם.

וּלְפִיכָךְ – עָנִין הַבְּרִיאָה, שֶׁהָאָדָם הוּא רֹאשׁ בְּעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, וְיֵשׁ לוֹ עֲלֶיהָ – צָרִיךְ שִׁיְקַבֵּל הוּא גִזְרֵת הָעֲלִיָּה, שֶׁבָּזֶה אֵינוֹ לְעֶצְמוֹ, וְנִצְטוּה בְּשִׁבְעַת מִצְוֹת.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

It has already been explained above (Chapter 7) why exactly seven mitzvos — because through seven mitzvos one accepts the sovereignty of Heaven and its decrees completely. This is the highest level. Therefore he was commanded in the ninth hour, for by then the day had reached its perfect completion.

From the ninth hour onward, the day begins to decline, and it leans toward darkness and the diminishment of light. Likewise, in man, there is a tendency toward absence as well.

Therefore, in the tenth hour, he sinned, because there is in man a tendency toward deficiency.

(In the eleventh hour, he was judged.) And this too is included in the nature of creation.

“For there is no righteous man on earth who does good and does not sin” (Kohelet 7:20).

Therefore, the fact that he sinned in the tenth hour is relevant to his very creation.

Just as this is included in the day's tenth hour, when the light begins to diminish, so too is man's sin included in the essence of man, for absence is attached to man's being.

And similarly the judgment — for certainly, since “there is no righteous man on earth who does good and does not sin,” it is impossible for this not to occur.

In the twelfth hour — he was banished and went away. After being judged, he was cast away from his prior exalted level and remained on a lower level than he previously had, as befits a sinner. And this is what remains for man in the end.

Thus, our sages of blessed memory explained with great wisdom, that immediately with the creation of man, it was impossible for man not to be commanded — for the command from God flows directly from creation itself.

For it is not fitting that man should deviate from the higher authority, but rather should stand properly beneath the rule of the higher.

ויכבד התבאר למעלה (פרק ז) למה דוקא בשבע מצוות — כי על-ידי שבע מצוות יש קבלת מלכות שמים וגזרותיו בשלמות, כמו שנתבאר למעלה. וזהו המדרגה הגדולה. ולכך נצטוו בתשיעית, כי אז היום בתכלית שלמותו.

ומן תשיעית ואילף היום מתחיל לירד, ונוטה אל החשך והערר האור. וכן האדם יש בו נטיה אל העדר גמ-כן

ולפיכך בעשירית - חטא. כי יש באדם נטיה אל החפרון

באחר עשר נדון). וגם זה נכנס בגדר הבריאה

כי [אדם] אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא (יחטא) (קהלת ז, כ

ולכך מה שחטא בעשירי הוא שינוי לבריאתו

וכמו שזכרנו גמ-כן בגדר היום שעה עשירית, שאז האור מתחיל להיות בכה, וכך החטא של אדם גמ-כן נכנס בגדר האדם, שדבק בהעדר בעצם האדם

וכן הדיו, שדואי כיון שאין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, אם-כן אי אפשר שיהיה בלא זה

בשנים עשרה - נטרד והלך לו. אחר שנדון נטרד ממעלתו אשר היה לו מקדם, ונשאר עומד על מדרגה פחותה ממה שהיה לו, כמו שראוי לאדם במה שהוא בעל חטא. וזהו שנשאר לאדם בסוף

הרי בארו זכרונם לברכה בהקמתם, כי תכר ומיד בבריאת האדם, אי אפשר שלא יצטוו האדם. כי הצווי מן השם יתברך נמשך לבריאה

כי אין ראוי שיהיה לאדם סר מן העלה רק יהיה עומד מסדר תחת רשות העלה

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

Corresponding to these trustworthy proofs that the Torah must be from Heaven, the first is that it is fitting for man, who is the recipient, to be arranged under the authority of the higher.

And the second is that it is fitting for man to be completed through Torah from Hashem, as was explained above.

Therefore, there are two components in the Torah: the Ten Commandments as a unit, and second, the rest of the Torah as a unit.

This is because the Ten Commandments are the acceptance of His sovereignty, and through these commandments man stands under the authority of the higher.

Therefore, the Ten Commandments were written separately on two tablets and are called "the Tablets of the Covenant," which represent the acceptance of His kingship.

And their beginning is "I am Hashem your God" (Shemos 20:2), to declare that He, may He be blessed, is their King, and afterward He decreed His laws upon Israel, as will be explained at great length.

And in these Ten Commandments is the acceptance of the decrees of the higher upon the lower.

And the rest of the Torah serves for the completion of man, as will be explained further (Chapter 35) at length.

And there is another proof: Behold, all those who investigate with their own understanding and intellect all agree that it is impossible for the transition from potential intellect to actual intellect and action to occur on its own.

Rather, the actualized intellect only emerges through an active intellect — an outside influence that draws it into action — as is known from their writings.

However, we — the disciples of Moshe Rabbeinu, peace be upon him — say that Hashem, may He be blessed, brings all things into actuality. It is not an active intellect (as they believe), which is one of the angels.

וכנגד אלו המופתים הנאמנים שחייב להיות תורה מן השמים; האחד, כי ראוי שיהיה האדם העלול מסדר תחת רשות העלה

והשני, כי ראוי שישלם האדם על ידי תורה מן השם יתברך, כמו שהתבאר למעלה

ולפיכך שני דברים בתורה; עשרת הדברות בפני עצמם, והשני, כל התורה בפני עצמה

וזהו כי עשרת הדברות הם קבלת מלכותו יתברך, ועל ידי אלו המצוות האדם עומד תחת רשות העלה

ולפיכך היו כתובים עשרת הדברות על שני לוחות בפני עצמם, ונקראו לוחות הברית, שהם קבלת מלכותו

והתחלתו "אנכי ה' אלהיך" (שמות כ, ב), לומר כי הוא יתברך מלכם, ואחר כך גזר גזרותיו על ישראל, וקמו שיתבאר הכל בארך מאד

ובאלו עשרת הדברים יש קבלת גזרות העלה על העלול

ושאר התורה הוא להשלמת האדם, כמו שיתבאר לקמן (פרק לה) בארך

ועוד יש מופת. הנה כל החוקרים מדעתם ושכלם כלם הסכימו, שאי אפשר להיות רק כי השכל של אדם שיוצא אל הפעל - אפשר היה קדם שהשכל בכה והוא יוצא אל הפעל - אין דבר זה מעצמו

כי אם שהשכל יוצא אל הפעל על ידי השכל הפועל, שהוא משפיע השכל, כמו שידוע מדברייהם

אמנם אנהנו תלמידי משה רבנו עליו השלום אומרים כי השם יתברך מוציא אל הפעל הכל, לא שכל הפועל אשר לדעתם הוא אחד מן המלאכים

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

In the end, everyone agrees that the actualized intellect brings out the intellect within man from potential to actual — and this is the very principle.

סוף סוף הסכמת הכל שהשכל אשר הוא בפעל, מוציא השכל של אדם שהוא בכח אל הפעל

And this matter applies in the particulars of the species: that every intellect and reason from man is particular, and brings forth his intellect into actuality.

ודבר זה הוא בפירטי המין, שכל שכל וישראל מן האדם הוא פירטי, ומוציא שכלו אל הפעל

And certainly, more primary and more prior is the influence of intellect upon the general, which is more primary than the particular.

ובודאי כי יותר ראשון ויותר קודם השפעת השכל אל הכלל, שהוא יותר ראשון מן הפרט

And from this matter it is conclusively derived that He, may He be blessed, influences the general intellect — and this is the Torah, which is the influence of intellect pertaining to the general, inasmuch as it is general, not inasmuch as it is particular — just as we explained above.

ומדבר זה מתחייב בחיוב גמור כי הוא יתברך משפיע השכל הכללי, והיא התורה, שהיא השפעת השכל השייך אל הכלל, במה שהוא כלל, לא במה שהוא פירטי, וכמו שבארנו למעלה

And this matter is close to what was explained. And this matter necessitates Torah from Heaven. And this is sufficient for one to whom Hashem, may He be blessed, has given eyes to see, ears to hear, and a heart to know the truth.

ודבר זה הוא קרוב למה שהתבאר. ודבר זה מחייב תורה מן השמים. ודי בזה אל מי שנתן לו השם יתברך עינים לראות ואזנים לשמע ולב לדעת האמת

[NOTE Summary

The discourse opens with a striking teaching from the Talmud (Sanhedrin 38b) which describes how Adam, the first human, was created in twelve stages during a single day — from dust to being expelled after sinning. The Maharal explains that this developmental model reflects the **essential structure of human potential**: a being formed from below but intended to live under the dominion of the higher, spiritual order.

From this, the Maharal establishes a **philosophical proof**: it is logical and necessary that a creature like man — inherently limited — must be governed and completed by something higher than himself. That higher system is the Torah, which could only originate from God, not human minds.

He then outlines two core **functions of the Torah**:

1. The **Ten Commandments** represent submission to God's Kingship — they establish that man is under Divine rule, which aligns with the idea that the created must serve its Creator.
2. The **rest of the Torah** exists to **complete and perfect man**, giving him wisdom and moral clarity he could not generate on his own.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 16

Furthermore, the Maharal argues from the **structure of intellect and causality**: any movement from potential to actuality (in this case, human thought and behavior) must originate from an active cause — and that **ultimate active cause must be God**, not a created intellect. He refutes those who attribute intellectual causality to angels or other intermediary forces and insists that it is God Himself who grants man the Torah, the supreme expression of intellect.

Finally, he declares that the Torah is not a set of ideas arising from individual human reasoning, but **Divine intellect** given to the general whole of mankind — making it categorically impossible for it to have emerged from anything but Heaven.

Practical Takeaway

The Torah is not merely a cultural heritage or a moral code; it is a **Divine system crafted specifically to rule over, complete, and elevate humanity**. By engaging with Torah, we align ourselves with the source of all wisdom and step into our role as vessels of a higher truth. This should infuse our Torah study and mitzvah observance with deep awe, clarity, and urgency: we are not merely practicing tradition — we are **touching the mind of God**.

Chassidic Story

The Vilna Gaon once remarked about the Maharal of Prague: “If only the world knew who he was, they would kiss the dust of his grave.” One story from the Maharal’s own life reflects this discourse’s theme — the Torah as a light from above.

A certain nobleman, skeptical of Torah, once challenged the Maharal: “You Jews claim your Torah is from Heaven. But it contains legal details that seem entirely human — commerce, damages, property laws. Why would God concern Himself with oxen and money?”

The Maharal responded: “Indeed, those areas are the true proof that the Torah is from Heaven. For if man had written it, he would have concerned himself only with Heaven, angels, and lofty ideals. But God came **down** into our world — into the marketplace, the field, the alley — and illuminated it with truth. That is a Torah from Heaven: not one that escapes the world, but one that **rules it**.”

The nobleman was struck silent.

(Source: *Maharal of Prague: His Life and Times*, Rabbi Shlomo Goren)

END NOTE]